Organizasyonunda

PETFORM | GAZİD

Katılımlarıyla

T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI | EPDK ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU | REKABET KURUMU | EPIAS | BORSA İSTANBUL | TAKAS İSTANBUL

12. Doğal Gaz Ticaret Forumu

"Taşıtanlar Forumu"

19 Aralık 2018 **Bilkent Otel - Ankara**

Kırılgan Müşteri Kavramı
ve
Sosyal Tarife

Enerji verimliliğini teşvik eden en büyük unsur; Etkin Fiyatlandırma

Enerji Yoğunluğu Değişim Grafiği (Toe/1000 USD) ve Türkiye

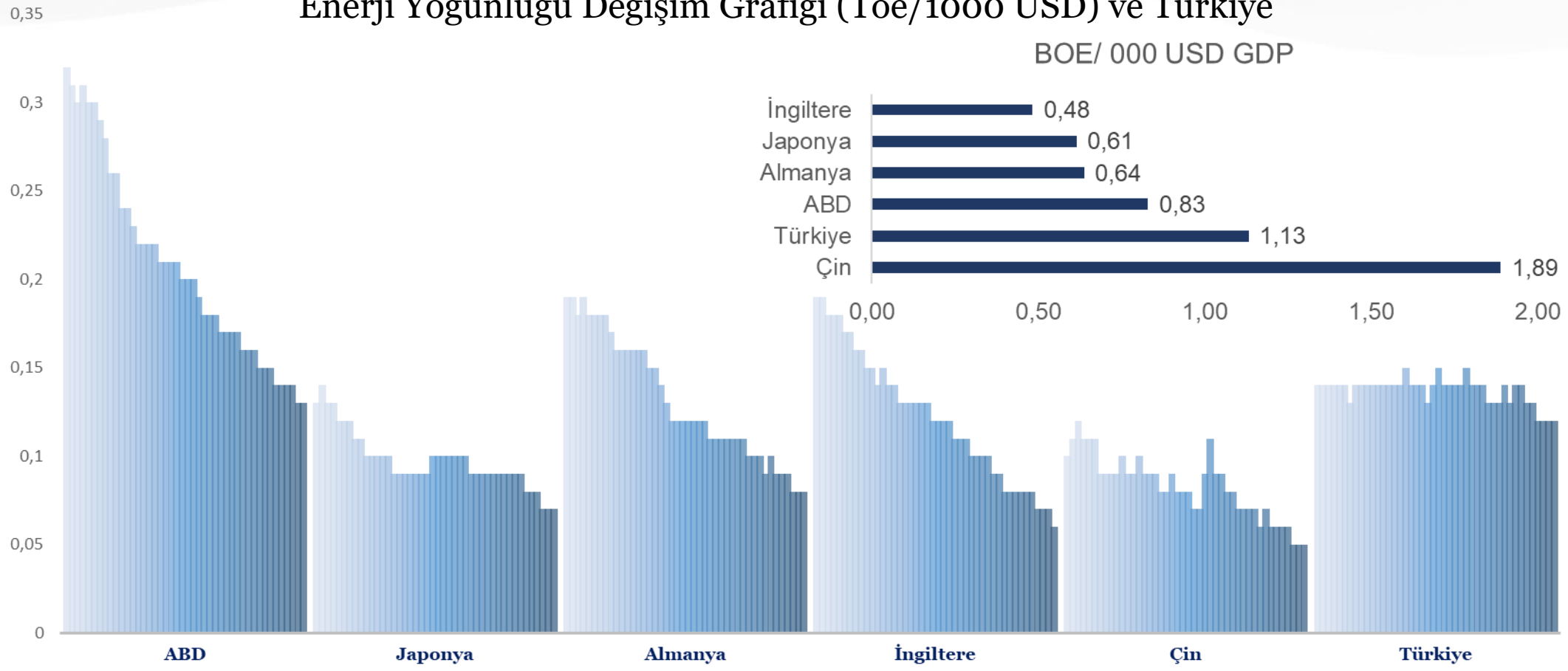

https://www.iea.org/statistics

AB Finansal Destek Uygulamaları

AB'de yaklaşık 50 milyon insan enerji yoksuludur (%10)

Tüm tüketicilere yapılan sübvansiyon yerine belli gruplara doğrudan destek uygulamaları mevcuttur

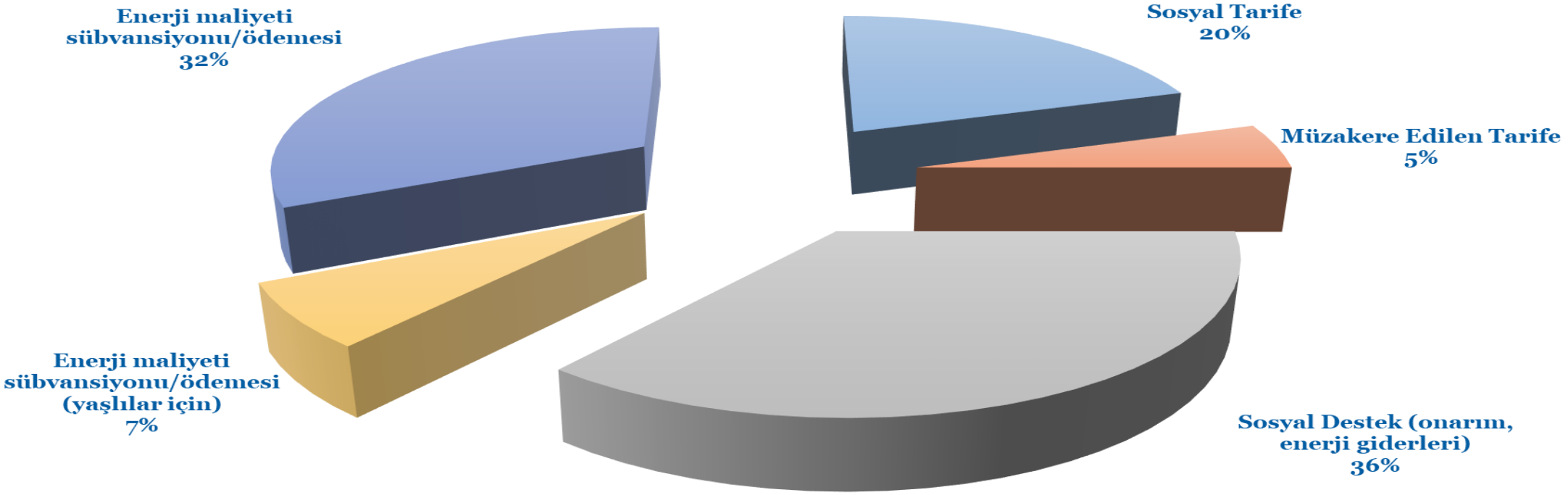

Energy poverty and vulnerable consumers in the energy sector across the EU: analysis of policies and measures, 2015

Bazı ülkelerdeki enerji yoksulluğuyla mücadele uygulamaları

Vergi İndirimi	
Elektrik Faturasında İndirim	
Belli Kesime Nakdi Isınma Yardımı	
İzolasyon Yardımı	
Belli Gelir Grubuna Tarife İndirimi	

Vulnerable Customers and Possible Support Schemes, ERRA, 2011

Hanehalkı Tüketim Harcamasının Dağılımı

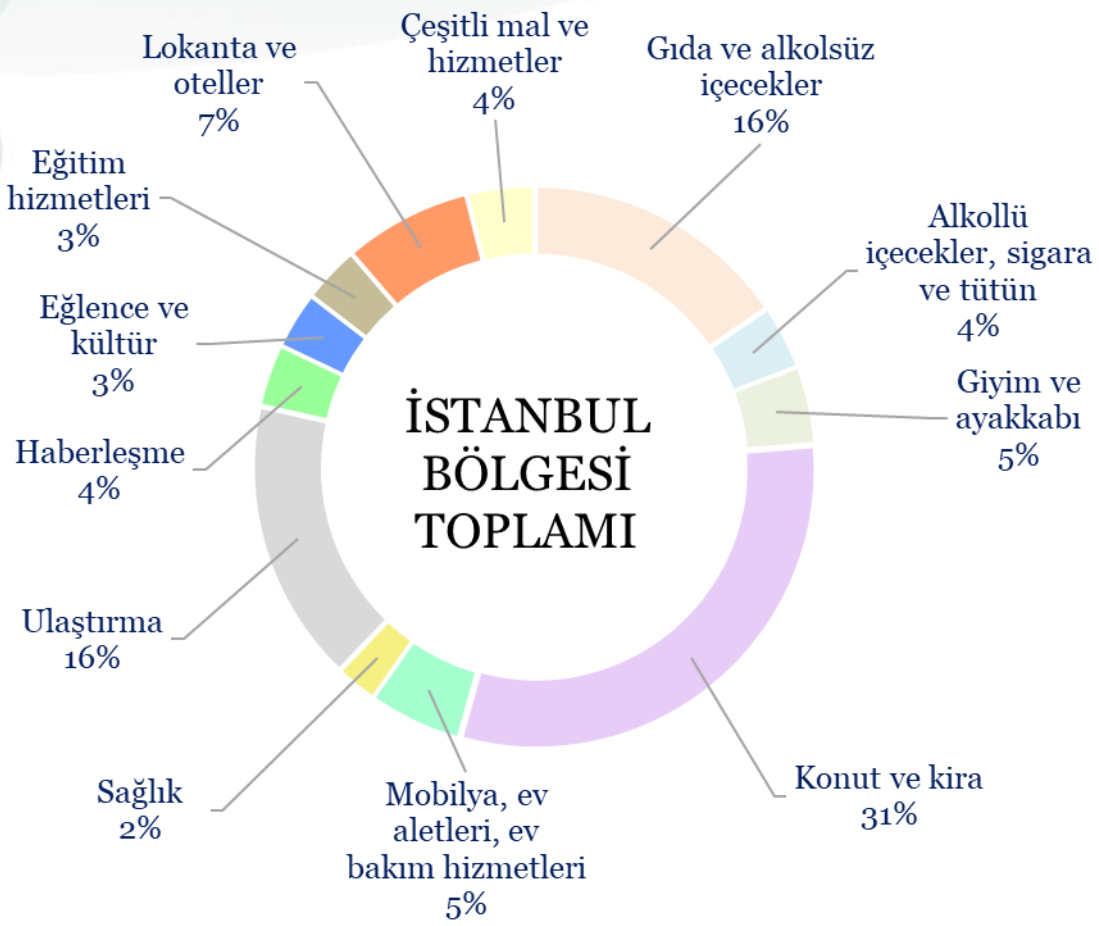

Hanehalkı bütçesinde 'Konut ve Kira' giderlerinin içinde yer alan enerji harcamalarının yükünü daha dengeli dağıtacak bir yönteme ihtiyacımız var.

TR1- İstanbul (2015-17)	Toplam	1.%20	2.%20	3.%20	4.%20	5.%20
Konut ve kira	31%	39%	35%	32%	30%	27%
Ulaştırma	16%	9%	12%	16%	15%	21%
Eğlence ve kültür	3%	2%	2%	3%	3%	4%
Lokanta ve oteller	7%	6%	6%	7%	8%	8%
Çeşitli mal ve hizmetler	4%	3%	3%	4%	4%	4%

TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2017

AB Konut Enerji Tüketimi Kırılımı

AB'de konutlarda harcanan enerjinin %80'i ısınma ve ısıtma amacıyla kullanılmaktadır.

Temiz ve kesintisiz enerjiye ulaşmak ve uygun ortam sıcaklığındaki yaşam kalitesine sahip olmak evrensel bir haktır.

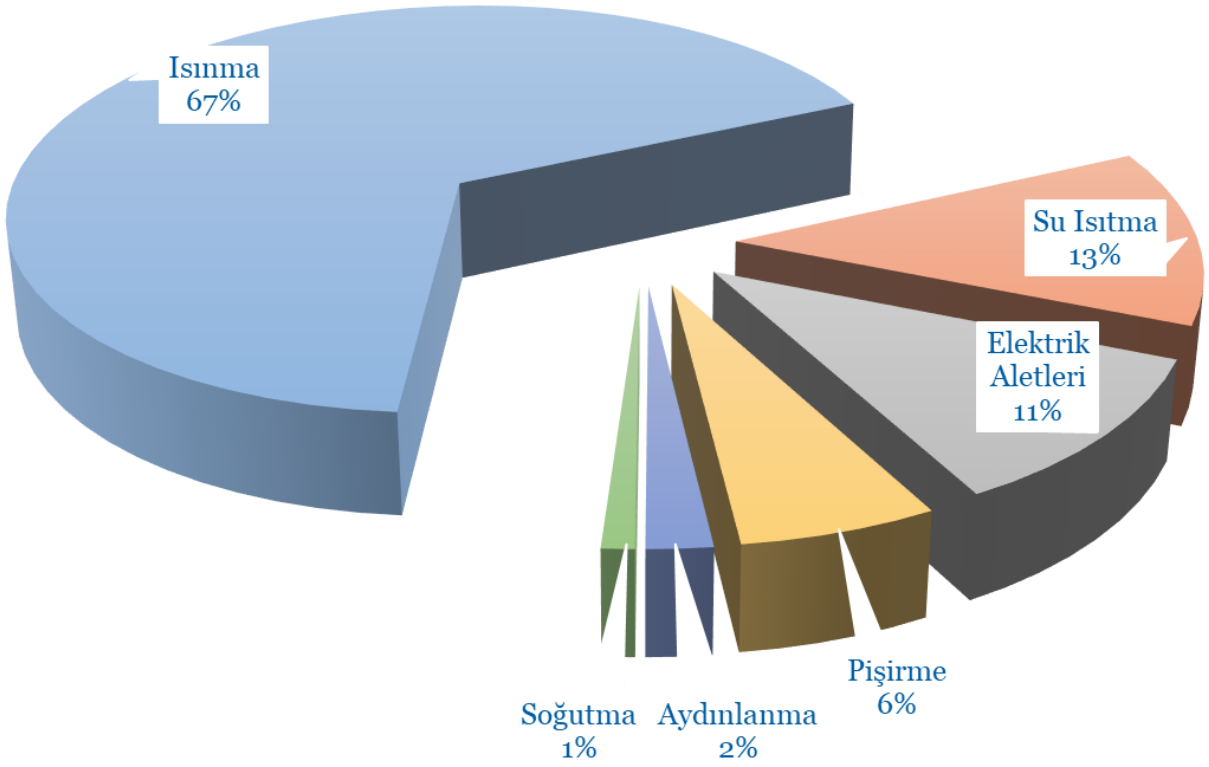

Energy Poverty Handbook, Brüksel, 2016

Hanehalkı Bütçesinde Doğal Gazın Payı

Yoksulluk Riski: Medyan Gelirin %60'ının altında olma durumu

Enerji Yoksulluğu Riski: Enerji giderlerinin hane halkı bütçesinin %10'undan fazla olması durumu

Yeni modelde düşük gelir dilimindeki hanehalkının enerji yoksulluğu riski önlenmektedir

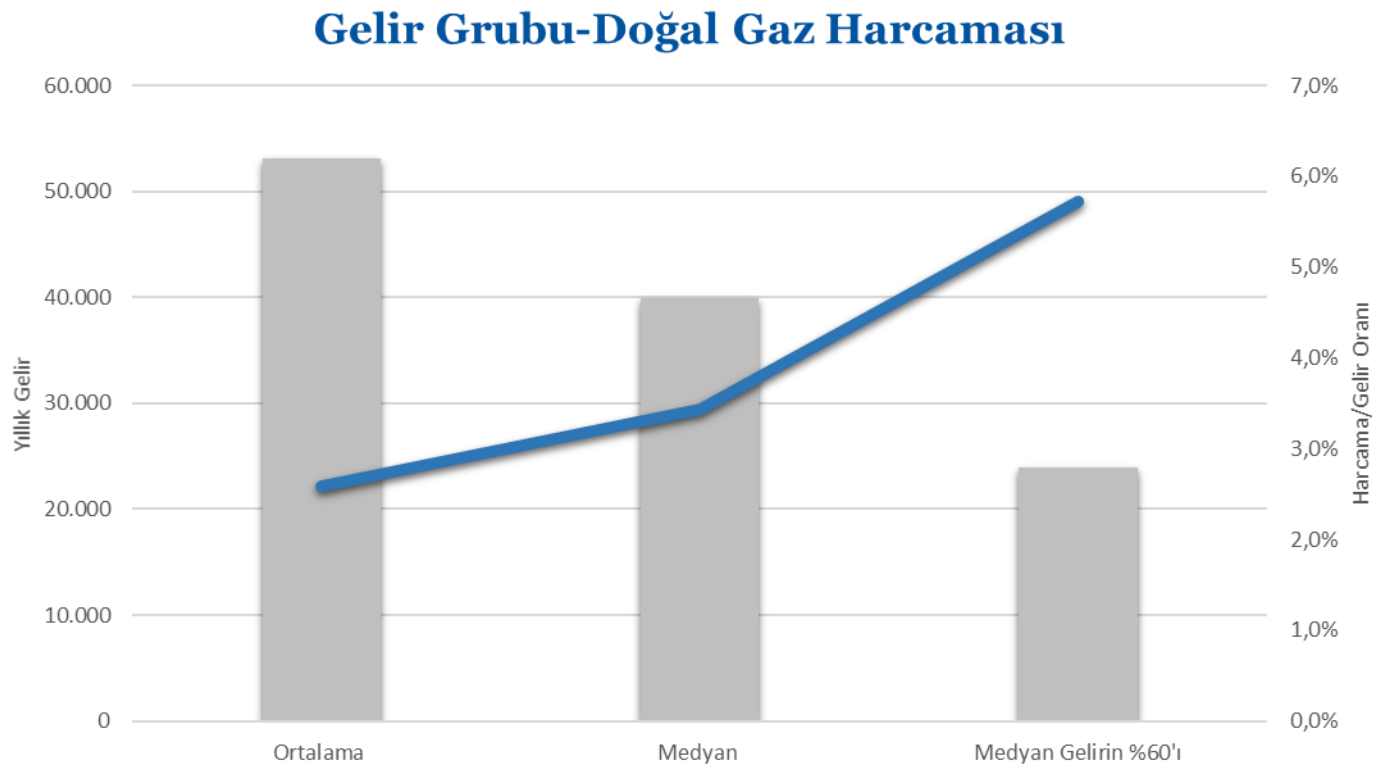

Artan Talep = Artan Hazine Yükü

2019 Yılı için Tahmini Konut Abonesi Hazine Desteği - Milyar USD	2,2
Enerji Giderleri / Bütçe Üst Sınırı	%10
Hedef Doğal Gaz Harcaması Üst Sınırı	%7
Gerekli ve Yeterli Abone Grubu Desteği – Milyar USD	0,22

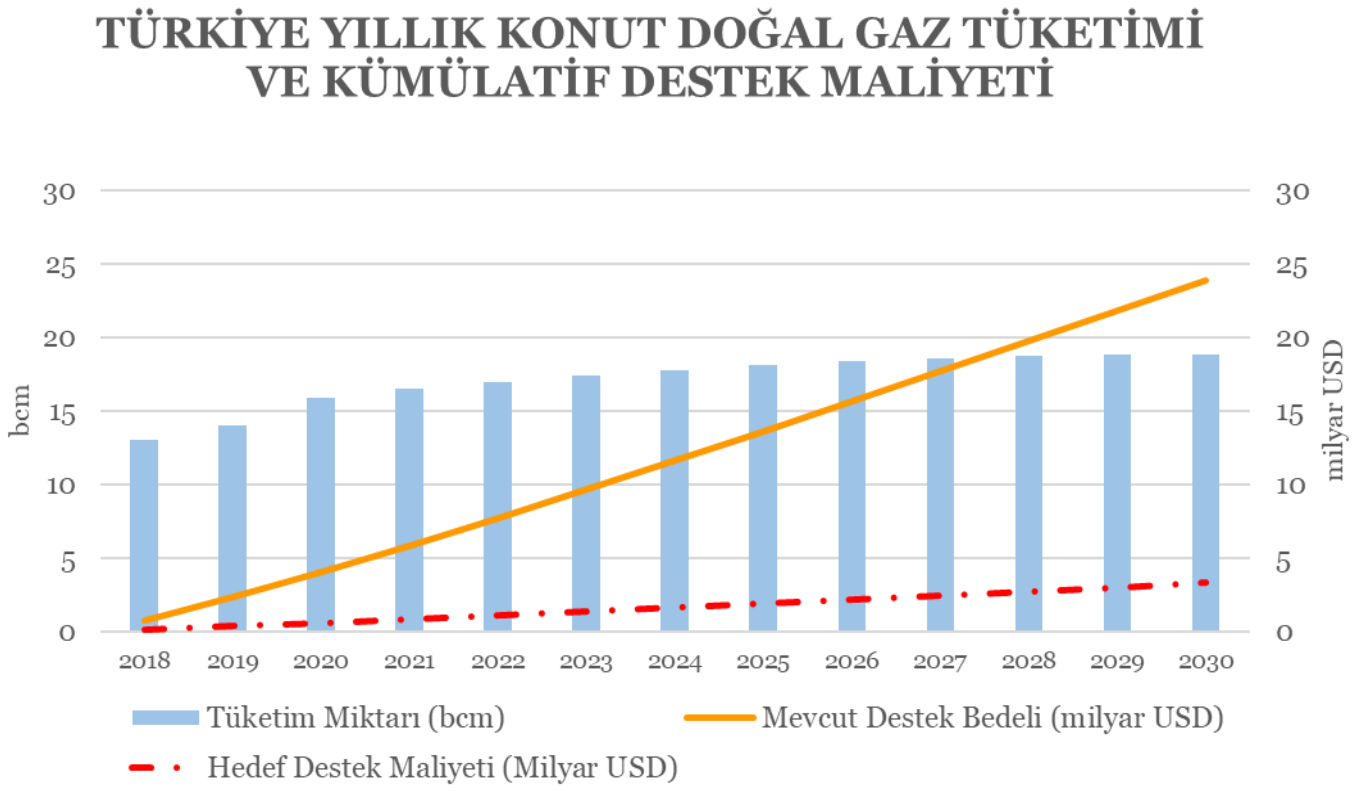

Kırılgan Müşteri Grubu Fatura Desteği

Yoksulluk Riski Altındaki Kesimin Tüm Hanehalkına Oranı	% 11,5
Doğal Gaz Faturası Destek Oranı*	% 50/ %30 / %15
Desteklenecek Abone Sayısı Tahmini (milyon)	1,6
Destek Miktarı (bcm)	0,6
Aylık 2.000 TL ve altı kazanca Fatura Desteği (milyon USD)	220

* Farklı gelir yüzdelik dilimlerine göre destek miktarı

Sadece yoksulluk riski altındaki ve tanımlanan diğer kırılgan müşteri tiplerinin desteklenmesi önerilmektedir.

Destek miktarı ödeme güçlüğü yaşanan kış ayları tüketim miktarlarıyla sınırlı kalmalıdır.

Kış Ayları Bölgesel Doğal Gaz Tüketimi

Tüketimin %80'i Marmara, Ege ve İç Anadolu bölgelerinden gelmektedir

Bölgesel gelir grupları ve gerekli gaz tüketimi hesaplamalarına göre destek bedelleri farklılaşabilir

Tüketilen doğal gazın fiyat tarifesi (tavan fiyat) ise her bölgede eşit olmaya devam etmelidir

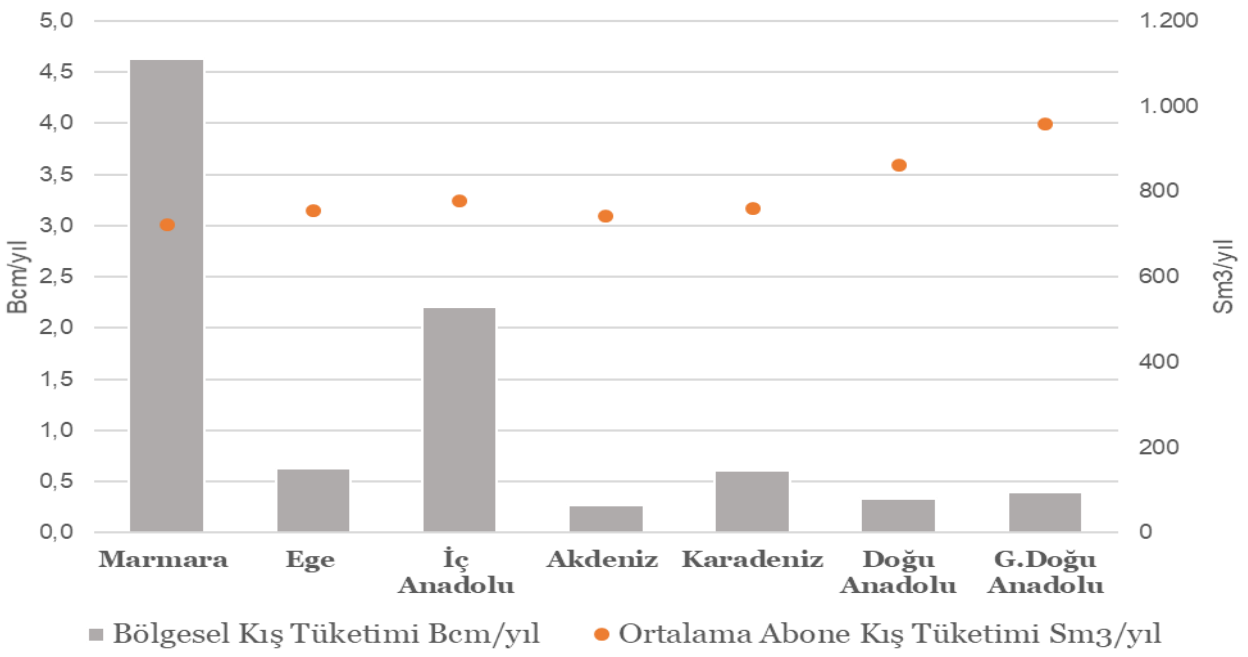

Petform Liberalizasyon Grubu Çalışması, 2018

Verimlilik Desteği ve Getirisi

Yetersiz izolasyon oranı	• %41
Yetersiz izolasyonlu olan abone sayısı varsayımı (Milyon)	• 5,85
Yatırım maliyeti / hane varsayımı	• 1000 USD
İzolasyon sonrası tüketim düşüşü varsayımı	• %40
Yatırımın geri dönüşü (yıl) - mevcut fiyatla	• 10
Yatırımın geri dönüşü (yıl) yeni modelle	• 5,5
Cari açığa yıllık katkı (milyon USD / yıl)	• 180

- Orta ve uzun vadeli çözümler cari açığı azaltmaya ve sosyal destek ihtiyacını asgariye indirmeye yönelik olmalıdır.
- Mevcut fiyatlarla yalıtım uygulamaları ekonomik gözükmemektedir

Destek İletim Mekanizması

SYDV'ler tarafından ihtiyaç sahiplerinin belirlenmesi

İlgili Doğalgaz Dağıtım şirketlerine ihtiyaç sahibi listelerinin iletilmesi

Dağıtım şirketlerinin ihtiyaç sahiplerine yardım miktarı kadar gazı bedelsiz iletmesi

Yardım bedelinin SYDTF'den dağıtım şirketlerine aktarılması

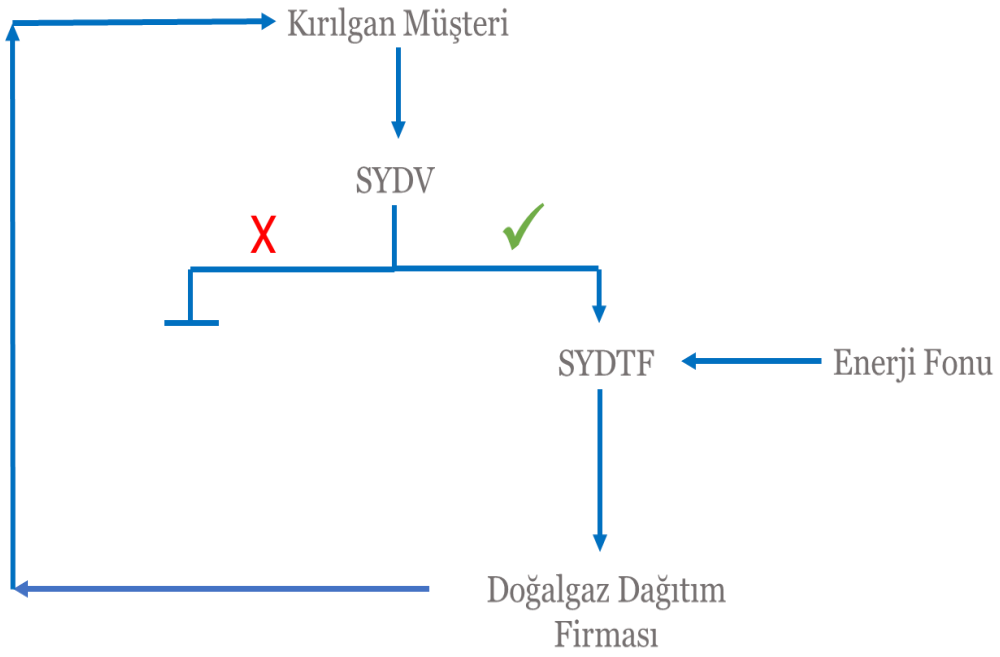

SYDV : Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
SYDTF : Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşfik Fonu

Diğer Destek ve Faydalar

Kesinti Öncesi Azami Çaba Gösterme

Fatura yapılandırma9-12 taksit imkanı

Desteklenen kesimlerin raporlama ve takibi

Yetersiz ısınma kaynaklı hastalık maliyetinin ortadan kaldırılması

Bilinçlendirme çalışmaları ve ücretsiz danışmanlık desteği

Kış Aylarında Kademeli Fiyat

Herhangi bir kademede gaz tedarik maliyeti altında bir fiyat belirlenmemelidir.

Mevsimlik tarife ile tüketicinin fatura kontrolü kolaylaşacaktır.

Verimlilik uygulamaları sonucu alt kademeye geçiş imkanı doğmaktadır.

Yüksek tüketime sahip haneler daha fazla birim bedel ödeyerek verimlilik uygulamalarına yönelecektir.

Kış Dönemi Tarife Önerisi	Kış Ayları Toplamı Tüketim Kademesi	Yıllık Yaklaşık Toplam Tüketim*
Br. USD/Sm3	Kasım-Şubat (5 ay)	Toplam
X	0-400	0-500
1,05 X	400-600	500-750
1,1 X	600-800	750-1000
1,15 X	800-1000	1000-1250
1,2 X	1000-1200	1250-1500
1,25 X	1200+	1500+

* X rakamı Türkiye gaz alım maliyetleri ortalaması ile konut tüketim profiline ait hesaplanan maliyetleri içermelidir. Kış dönemi dışındaki kalan 7 ayda destek uygulaması yapılmaması öngörülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Maliyeti Yansıtan Fiyat

Kademeli fiyatla verimliliğe teşvik

Sadece Kırılgan Müşterilerin desteklenmesi

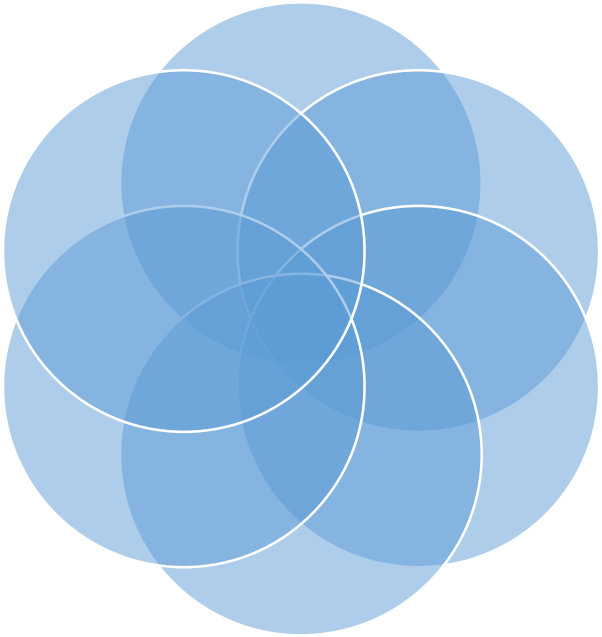

Hazine yükünün azaltılması

SDYV'lerle m³ cinsinden yardım

Yalıtım ve Onarımla cari açığa katkı